

elle

DUL'S

Hi

En modetøjsforretning bliver til

Mette Ernst Andersen

Året er 1969, vi er i begyndelsen af juni, et ungt par beundrer deres nye forretning. Butikken ligger i Nørregade 21 i Aarhus. Den hedder Elle Boutique. Sortimentet er kortærmede herreundertrøjer i flere farver. Ideen til Elle Boutique, modetøjsforretningen, opstod, da parret var på rejse til Paris. Butikken i Nørregade var den første af flere Elle-butikker i Aarhus og omegn. Projektleder Mette Ernst Andersen vil med artiklen give et kig bag facaden i tilblivelsen af tøjbutikken i Den Gamle Bys 1974-kvarter.

I 1950'erne og 1960'erne opstod der en særlig ungdomskultur, hvor de unge ville skille sig ud. De fik flere penge mellem hænderne, da der var arbejde at få for de fleste, og de brugte gerne en del af indtægten på beklædning. De unge ville gå i tøj, der adskilte sig fra deres forældres.

Da Den Gamle By begyndte at arbejde med en plan for museets 1974-kvarter, lavede museet en undersøgelse, der viste, at en gennemsnitlig dansk by i 1974 havde 15-30 butikker med beklædningsgenstande. Heraf var der ofte 5-10 butikker med damekonfektion, 5-10 med herreekvipering og 5-10 med manufaktur. Tøjforretninger var at finde i både store og små byer, og især i de større byer var der plads til butikker med den unge mode. Endvidere blev der lavet en prioriteringsliste over butikker, hjem med mere, som man ville forsøge at få til området. På listen var bl.a. butikker som broderibod, radio/tv-forhandler og minimarked, som alle allerede nu er en del af kvarteret i Den Gamle By.

Elle Boutique
i Nygade, Den
Gamle By 2019.

Arbejdet fortsatte med at undersøge tendenserne inden for butikker, hjem og gademiljø i 1970'erne. Som en stor del af dette, blev der besøgt lokalhistoriske arkiver rundt om i landet og hjemtaget fotografier. Billederne blev brugt til at afkode elementer der gik igen, til udformning af nogle overordnede anbefalinger og som konkret forlæg til udvalgte detaljer såsom eksempelvis en Jolly Cola-reklame malet på Dansk Plakatmuseums gavl ned mod Ceres Krydset.

Tøjbutikker for de unge

Når det kom til tøjbutikkerne, viste undersøgelsen, at fælles karakteristika var få, dog havde mange enten baldakin eller markiser, ofte med butiksnavnet placeret på baldakinen. Butiksnavnet var ofte et personnavn; enten indehaverens eller et pigenavn. Nogle af facaderne var beklædt med træ, få havde klinker. Mange fotografier viser tøjbutikker med varesortiment på gaden foran butikken.

Undersøgelsen sammenfattede, at tøjbutikkerne, især dem der henvendte sig til de unge forbrugere, var "oppe på beatet", de var farverige, fremadskuende, og fremfor alt sigtede de mod at være moderne og anderledes for at appellere til de moderigtige, unge mennesker.

Elle Boutique i Nørregade ledte med sin hvide facade i runde for-

Elle Boutique,
Nørregade 21,
1971. Foto: O.V.J.
Hansen.

mer og flere niveauer med noget, der ligner nitter langs kanten, tanker hen på en ubåd. Og man er ikke i tvivl om navnet, da der med store sorte bogstaver står elle øverst på den hvide træbeklædning. Butikken havde et moderne udtryk med de klare linjer og interiørfarver holdt i sølv og sort. En enkelthed, der var med til at fremhæve tøjets mange farver.

Den tidligere grundlægger og meddesigner af Elle-butikkerne, Annette Hoyer Bell – da Annette Steffensen – har beskrevet, at de gik meget op i, at det skulle være lækkert og smart. De hentede inspiration fra The Beatles, Yellow Submarine, raketter og rummet i udformningen af butikken både udvendigt og indvendigt.

Elle Boutique i Nørregade blev valgt til genopførelse i Nygade i Den Gamle By på baggrund af et foto af facaden. Et foto, der viser en butik, der var fremadskuende og repræsenterede det super moderne.

Det satte gang i et arbejde med at undersøge og indhente materiale om butikken, især information om indretningen og sortimentet.

Tidligere ansatte fortæller – et arbejde med erindringer

Et fotografi af facaden var ikke nok at basere hele genskabelsen af butikken på. Derfor gik vi i gang med at undersøge, om der skulle være flere foto og information om butikken andre steder. Der blev bl.a. besøgt lokalarkiver, og billeder blev efterlyst på museets hjemmeside. Der blev fundet og skabt kontakt til fire tidligere ansatte i Elle-butikkerne og gennemført interview med dem om, hvad de kunne huske om deres tid i Elle Boutique.

Det lykkedes også at få kontakt til de tidligere indehavere af butikken Peter Steffensen og Annette Hoyer Bell. Annette er bosat i USA, men kontakten blev opnået takket været de sociale medier.

Dialogen med de tidligere indehavere og ansatte fokuserede især på sortiment i og indretning af Elle Boutique med det formål at få indsamlet så mange detaljerede beskrivelser som muligt. Desværre kunne beskrivelser ikke bakkes op af meget fotomateriale, da det var gået tabt i en brand.

Netop metoden med at gå i dialog med personer om deres erindringer, er noget Den Gamle By ofte har benyttet sig af. I forbindelse med etableringen af 1974-kvarteret har dialog med de mennesker, der var børn eller unge i 1970'erne været til stor hjælp i rekonstruktion af butikker og hjem. Deres erindringer bliver natur-

Tidligere butiks-
assistent i
Elle Boutique,
Susanne Grå-
bæk, ser på sor-
timent til udstil-
lingen sammen
med museums-
assistent Dorte
Telling Madsen.

ligvis suppleret med research i arkiver og alt fra avisartikler, avisreklamer til fotografier og lignende.

Erindringer er ikke altid lige lette at arbejde med, når det drejer sig om at være præcis i forhold til tid og sted. Der var eksempelvis tvivl om det eksakte sortiment i Elle Boutique i 1974. Erindringerne varierede en smule. Det var svært for de interviewede at afgrænse tiden, og der var tvivl om, om det de huskede, var beskrivelser af sortimentet i de andre butikker. Til at supplere erindringerne indsamlede vi annoncer og reklamer, og her fandt vi annoncer, der beskrev et udvalg af tøjet til salg i Nørregade 21 og de andre butikker. Med dette materiale udvalgte vi det sortiment, der er i Elle Boutique i Den Gamle By.

Unge starter tøjbutik med ung mode

Annette og Peter Steffensen ville bringe ung mode til Aarhus. Og fra begyndelsen var deres butik populær. Få måneder efter den første butik, åbnede de endnu en butik i Jægergårdsgade 50 og sidst på året en større butik i Asylgade 10. Yderligere butikker kom til på Frederiks Allé også i Aarhus og en i Randers.

Peter Steffensen havde allerede erfaring med tøjbutikker, da han, ud over at være søn af fabrikant Henning Steffensen, også var ansat som prokurist hos A/S Henning Steffensen. Annette var også

Da Elle Boutique åbnede, solgte de kun farvede herreundertrøjer til 19,85 kr. per styk. Reklamen er trykt i Århus Stiftstidende 2. juni 1969 i anledning af åbningen af Elle Boutique i Nørregade, modellen er grundlæggeren selv: Annette Steffensen.

elle
BOUTIQUE

SOMMERENS
LANDEPLAGE

Original herreundertrøje
- gul - lindegrøn - rosa
og lyseblå 19,85

Country Club flytter over på den anden side af Nørregade og har samtidig taget navneforandring - det fejrer vi i den første uge ved at hver 25. kunde handler gratis - uanset beløbet. - Hver 25. gang kasseapparatet klinger er der gevinst.

VI SES TIRSDAG KL. 9

elle
BOUTIQUE
NØRREGADE 21

Efter en måned blev sortimentet udvidet med for eksempel bukse- og strik. Reklamen til højre er bragt i Århus Stiftstidende 14. juli 1969.

oprindeligt ansat ved Steffensen, som tegner, og det var her, at hun mødte Peter.

Den første Elle Boutique var designet og indrettet af Annette og Peter og finansieret af Peters far, fabrikant Henning Steffensen. Henning Steffensen ejede flere andre butikker i Aarhus og Horsens. De fleste af hans butikker solgte pæn damekonfektion, men fra midt 1968 åbnede han butikken Country Club på Nørregade 24, der som noget helt nyt, var målrettet unge kvinder.

Med Elle Boutique i Nørregade 21 gav Henning Steffensen sønnen og svigerdatteren mulighed for at forme deres eget bud på en hip modetøjsforretning til de unge lige over for Country Club. Og net-

UDSALG

„Det er i morgen kl. 9“

KASSEAPPARAT	
Værdi indtil 140,-	75% 105,-
KJØB	
Værdi indtil 210,-	75% 157,-
KJØB	
Værdi indtil 90,-	75% 67,-
KJØB	
Værdi indtil 80,-	75% 60,-
KJØB	
Værdi indtil 79,-	75% 59,-
KJØB	
Værdi indtil 90,-	75% 67,-
KJØB	
Værdi indtil 210,-	75% 157,-
KJØB	
Værdi indtil 210,-	75% 157,-

elle
BOUTIQUE
NØRREGADE 21

op det med at sælge modetøj til de unge, uden for København, var nyt i 1969.

Butikken i Nørregade var ikke stor, men den passede godt til parrets planer om en enkel, men hypermoderne butik. Med inspiration fra Paris startede de ud med kun én artikel i butikken – herreundertrøjer i alle tænkelige farver.

Ifølge Annette var der en klar målsætning om, at den første satsning, den farvede herreundertrøje, skulle være billig i produktion og smart. De købte 4000 kortærmede herreundertrøjer og fik dem farvet i tidens hotteste farver. Sat til salg for 19,85 kr. De var et hit.

I forbindelse med åbningen havde de et knaldtilbud: Hver 25. kunde handler gratis i den første åbningsuge! Tilbuddet i aviserne blev annonceret med et billede af Annette iført en af butikkens herreundertrøjer.

Ifølge reklamer i avisen udvidede de sortimentet allerede efter en måned. Nu kunne kunder købe tilbehør til undertrøjerne i form af buksedragter, kjoler, bukser, nederdele, skjortebluser, modestrik, og poplinfrakker.

I Elle-butikkerne i både Asylgade og Jægergårdsgade var sortimentet mere omfattende end i Nørregade. Det var i Asylgade, at kunder kunne få adgang til det fulde sortiment.

I 1973 beslutter Annette sig for at fokusere på at være fotomodel i stedet for at være butiksbestyrer, hun rejste til København, senere Paris og videre. Peter drev butikkerne videre, men omkring 1977 var der kun engrossalg fra Asylgade 10, tilbage.

Genopførelse af Elle Boutique

Butikken har i Den Gamle By til huse i en rekonstruktion af et hjørnehus fra Ringsted. Nørregade 21, hvor den oprindelige butik lå, blev revet ned i 1985 som et led i en større sanering mod Nørreport.

Huset fra Ringsted er placeret på hjørnet mellem Sønderbrogade og Nygade i Den Gamle By. Facaden er grøn på 1. sal, men i stueetagen har hver butik deres egen facade. Lige på hjørnet med hvide fliser på facaden er indgangen til den kommende slagterbutik ”Kød, flæsk, paalæg”. Op ad Sønderbrogade, gågaden, med blå stifter på hele facaden, kommer ”Byens Ost”. Til højre for slagteren ned ad Nygade ligger Elle Boutique.

For at sikre at tøjbutikken passede ind i huset fra Ringsted, har museets tegnestue været i gang med at tegne på butikkens indre og ydre. Målet har været at bevare det oprindelige udtryk fra butikken

"Nitter" på facaden blev støbt i silikoneforme, som også bruges til chokolade.

Grundlæggeren Annette Hoyer Bell i den nye butik foran det billede, der reklamerede for butikkens T-shirts og senere blev starten på hendes modelkarriere. Annette kom helt fra USA for at deltage i genåbningen.

i Nørregade, men tilpasset, så facaden og indretningen passer til de nye rammer. Eksempelvis er der to vinduer på den nye facade, men kun ét i den originale butiksfacade. I denne del af processen var kontakten til tidligere grundlægger og designer Annette af stor værdi. Annette har tegnet nogle skitser til, hvordan det ekstra vindue bedst kunne indpasses, så det var tro mod idéen bag den. Med disse skitser i hånden kunne arkitekten tegne facaden.

Vandrør var moderne som tøjstativer i 1970'ernes modetøjsbutikker, og de fandt også vej til Elle. Da lokalet i huset fra Ringsted er anderledes end det i Nørregade, var vi også i dialog med Annette om placering og udformning af de vandrør, der skulle bruges til tøjstativer og anden ophæng. Planerne blev gennemgået med museets arkitekt og smed, og derefter sat i produktion hos museets blikkenslager.

Lykken blev fundet i en genbrugsbutik i Oslo

For at være tro mod grundidéen i butikken i Nørregade med den farvede herreundertrøje som den primære artikel. Derfor gik vi på jagt efter herreundertrøjer. Det viste sig, at der stadigvæk er et par producenter af den klassiske herreundertrøje. Og vi kunne dermed indkøbe trøjer lig dem, der var til salg i Elle Boutique. Vi fik dem farvet, med kig til tidens populære farver og beskrivelser i reklamer for Elle Boutique.

De farvede herrerundertrøjer blev suppleret af et udpluk af tidens

Den Gamle By har været i gang med at farve herreundertrøjer til butikken. Her er de placeret i en reol. Reolen stammer fra Elle Boutique i Nørregade 21, men er blevet forlænget til butikken i Den Gamle By.

tøj, udvalgt efter beretninger fra de tidligere grundlæggere, tidligere salgsassistenter, beskrivelser i reklamer og med kig til ung mode i dameblade fra 1974.

Museet havde gennem de sidste par år allerede hjemtaget en del af tidens tøj, bl.a. enkelte dele med Elle Boutique-mærkat i nakken.

En stor del af det tøj, der var i spil til sortimentet i butikken, blev fundet, da vi var på studietur i Oslo og tilfældigvis besøgte en genbrugsbutik. Butikken viste sig at indeholde en del ubrugt 1970'er-tøj, og heldet var med os, for i et brunt sæt med jakke og nederdel sad der et Elle-logo.

Elle Boutique i Den Gamle By, vil være en såkaldt facadebutik, som primært kan betragtes udefra. På sigt er der planer om at gøre det muligt at besøge butikken ved særlige lejligheder og rundvisninger.

Modetøjsforretningen tager sin plads sammen med de andre forretninger i museets 1974-kvarter, som blev påbegyndt tilbage i 2005. Ambitionen er at skabe helheder, rammen er et brokvarter som de var, og til dels stadigvæk er, i danske provinsbyer. Her kan museets gæster træde ind i en tidslomme, hvor de kan se eller gense elementer af egen eller tidligere generationers liv og hverdag.

Recreation of a fashion shop

Den Gamle By has acquired a fashion boutique. The shop has been recreated with a starting point in the Elle Boutique that was at Nørregade 21 in Aarhus and opened in June 1969. The furnishings and range of goods in the boutique have been reconstructed thanks to a dialogue with the former employees and owners of the boutique, supplemented by newspaper articles, advertisements and pictures. The boutique stood out in the street milieu: with its white facade, its round forms at several levels and its false riveting its appearance recalled that of a submarine. This impression was reinforced in the interior of the shop by silver-coloured walls, metal on the floor and water pipes as clothes racks. The boutique was in keeping with the young fashion trends of the time. It had to be smart, to stand out, to be forward-looking and 'on the beat'. The young people, who now had more money in their hands, wanted to be different, and not to dress like their parents. The Elle Boutique opened with one thing for sale: coloured men's undershirts. Later the range was expanded a little. The boutique was very popular among the young and those who wanted to be 'with it'. The boutique was a success.